

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding
De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 23 december 2016 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen

Principiële goedkeuring en machtiging adviesaanvraag aan de Strategische Adviesraden en aan de Raad van State.

1. SITUERING

Op 23 december 2016 kondigde de Vlaamse Regering het decreet tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen af.

Dit decreet geeft uitvoering aan de passage van het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 dat m.b.t. de oprichting van een nieuw investeringsfonds het volgende stelt:

“We vereenvoudigen de financiële stromen van Vlaanderen naar de lokale besturen drastisch en houden twee fondsen over: het gemeentefonds voor de algemene financiering en een investeringsfonds. We bundelen de middelen van het federale grootstedenbeleid, de stadsvernieuwingsprojecten en het Plattelandsfonds in een investeringsfonds ter ondersteuning van de lokale investeringen, met respect voor de huidige focus en verhoudingen. Ook hier vergroten we de beleidsautonomie van de gemeenten en beperken we de administratieve lasten voor de gemeenten tot het minimum (ex post controle).”

Het decreet bundelt de hierboven vermelde subsidiestromen in één regelgevend kader. Met het voorliggend voorontwerp van besluit wens ik verdere uitvoering te geven aan de bepalingen van het decreet tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen.

Inhoud van het voorontwerp van besluit

Hoofdstuk 1

Het eerste hoofdstuk bevat een aantal definities.

Hoofdstuk 2

In hoofdstuk 2 van het voorontwerp wordt uitvoering gegeven aan artikel 6 van het decreet betreffende subsidies voor de centrumsteden Antwerpen, Gent, Mechelen, Oostende en Sint-Niklaas voor investeringen in stadsvernieuwingsprojecten.

Inhoudelijk moeten deze projecten voldoen aan de volgende criteria: de subsidies inzetten voor investeringsuitgaven in innoverende stadsvernieuwingsprojecten, die als doel hebben om de duurzaamheid en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in een bepaald stadsdeel te verbeteren. De projecten moeten een hefboomfunctie hebben voor het stadsdeel in kwestie en moeten de algemene leefkwaliteit ervan verhogen. Dit betekent ook dat er geen procedure van oproep met jurering voorzien wordt voor deze subsidies.

Deze subsidies worden uitbetaald in twee gelijke schijven: een eerste schijf vóór 30 juni, een tweede schijf vóór 30 november van het begrotingsjaar. De aanwending van de investeringssubsidies voor de betrokken steden zal opgevolgd worden via de digitale beleidsrapporten in het kader van BBC.

Tevens wordt bepaald dat de betrokken steden desgewenst een beroep kunnen doen op de kwaliteitskamer Stadsvernieuwing voor adviesverlening bij de stadsvernieuwingsprojecten die ze financieren met deze subsidies. Dit begeleidingstraject wordt deze steden dus aangeboden, maar niet opgelegd.

Hoofdstuk 3

In hoofdstuk 3 wordt uitvoering gegeven aan artikel 7 van het decreet betreffende de stadsvernieuwingssubsidies voor de centrumsteden, de provinciale steden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit hoofdstuk bevat 5 afdelingen.

Afdeling 1. Overzicht van de subsidies

Deze afdeling voorziet in een opsomming en definitie van de drie onderscheiden subsidie-instrumenten:

- De projectsubsidies voor multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten (maximaal €5.000.000);
- De projectsubsidies voor thematische stadsvernieuwingsprojecten (maximaal € 500.000);
- De conceptsubsidies (maximaal € 90.000).

Afdeling 2. Projectsubsidies voor multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten

Deze afdeling bepaalt de procedure voor het toekennen van de projectsubsidies voor multidisciplinaire stadsvernieuwingsprojecten. Concreet lanceert de minister een oproep voor aanvragen bij de centrumsteden, de provinciale steden en de VGC. De betrokken steden kunnen een aanvraag indienen en dienen in het aanvraagformulier de elementen, zoals opgesomd in artikel 8, te omschrijven.

De subsidie wordt uitbetaald in 4 schijven, in functie van de effectieve voortgang van het project en de uitgaven van de stad voor dit project. Voor elke projectsubsidie die een stad of de VGC ontvangt, stelt ze jaarlijks een voortgangsverslag ter beschikking van ABB, waarin de administratieve, financiële en inhoudelijke vooruitgang van het project wordt aangetoond.

Afdeling 3. Projectsubsidies voor thematische stadsvernieuwingsprojecten

Deze afdeling bepaalt de procedure voor het toekennen van de projectsubsidies voor thematische stadsvernieuwingsprojecten. Concreet lanceert de minister een oproep voor aanvragen bij de centrumsteden, de provinciale steden en de VGC. De minister bepaalt hierbij de thematische focus van de oproep. De betrokken steden kunnen een aanvraag indienen en dienen in het aanvraagformulier de elementen, zoals opgesomd in artikel 11, te omschrijven.

De maximale realisatietermijn van een project voor thematische stadsvernieuwing bedraagt drie jaar vanaf de datum van toekenning van de subsidie door de Vlaamse Regering.

Deze afdeling regelt tevens de uitbetalingsmodaliteiten. De subsidie wordt in twee schijven uitbetaald. Een eerste schijf van 50% wordt uitbetaald na vastlegging. Het saldo van 50% wordt uitbetaald na afloop van het project. Voor elke thematische projectsubsidie die een stad of de VGC ontvangt, stelt ze jaarlijks een voortgangsverslag ter beschikking.

Afdeling 4. De conceptsubsidies

Deze afdeling bepaalt de procedure voor het toekennen van de conceptsubsidies. Concreet lanceert de minister een oproep voor aanvragen bij de centrumsteden, de provinciale steden en de VGC. De betrokken steden kunnen een aanvraag indienen en dienen in het aanvraagformulier de elementen, zoals opgesomd in artikel 14, te omschrijven.

Ook deze wordt in twee schijven uitbetaald. Het saldo van 50% van deze subsidie wordt uitbetaald nadat het contract met het multidisciplinaire team, dat de stad of de VGC voor de conceptbegeleiding heeft aangesteld en de bewijzen van betaling aan het multidisciplinaire team ter beschikking gesteld zijn.

Afdeling 5. De beoordeling van de subsidieaanvragen

De aanvragen van projectsubsidies voor multidisciplinaire stadsvernieuwing en van conceptsubsidies worden geëvalueerd door een multidisciplinaire jury, die bestaat uit vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en externe experts.

De aanvragen van thematische projectsubsidies worden geëvalueerd door een vertegenwoordiging van maximaal drie juryleden uit bovenvermelde multidisciplinaire jury (een van deze juryleden wordt tot voorzitter aangeduid). Deze selectie wordt aangevuld met vertegenwoordigers uit andere entiteiten van de Vlaamse overheid, rekening houdend met het thema van de oproep.

De minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur bepaalt de samenstelling van de jury en de vergoeding van de juryleden die niet behoren tot de diensten van de Vlaamse overheid.

Na de beoordeling van de ingediende subsidieaanvragen door de multidisciplinaire jury, formuleert diezelfde jury een advies aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering beslist over de toekenning van een projectsubsidie, een thematische projectsubsidie of een conceptsubsidie aan de centrumsteden, de provinciale steden of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Deze afdeling bepaalt tevens een maximumbedrag voor de conceptsubsidies en de projectsubsidies voor thematische stadsvernieuwingsprojecten:

- Jaarlijks wordt maximaal € 1.200.000 voorzien voor de projectsubsidies voor thematische stadsvernieuwingsprojecten;
- Jaarlijks wordt maximaal € 360.000 voorzien voor de conceptsubsidies.

Afdeling 6. De begeleiding van toegekende subsidies

De jury kan tussentijds samenkomen als kwaliteitskamer voor de begeleiding van de multidisciplinaire en thematische projectsubsidies. De jury treedt dan op als kwaliteitsbewaker van de voorwaarden waaronder de projectsubsidie is verleend en van de beoogde activiteiten van het project.

Voor de begeleiding van een conceptstudie gefinancierd met een conceptsubsidie wordt door de Vlaamse Regering op het Vlaamse niveau een regieteam aangesteld, dat verantwoordelijk is voor de proces- en kwaliteitsbewaking van de conceptstudie. Op het niveau van de stad wordt voor elk project een lokale stuurgroep samengesteld. Deze stuurgroep bestaat uit een lid van het regieteam, een vertegenwoordiger van ABB, de stedelijke projectleider en een lokale mandataris, die de stad of de VGC vertegenwoordigt.

Hoofdstuk 4

Met dit hoofdstuk wordt uitvoering gegeven aan het hoofdstuk 5 van het decreet betreffende de subsidies aan plattelandsgemeenten.

Er wordt bepaald dat de subsidies aan plattelandsgemeenten uit het fonds betaald worden in twee gelijke schijven. De aanwending van de investeringssubsidies voor de betrokken plattelandsgemeenten zal opgevolgd worden via de digitale beleidsrapporten in het kader van BBC.

Daarnaast wordt bepaald dat de Vlaamse minister, bevoegd voor het plattelandsbeleid, mede het initiatief neemt voor eventuele wijzigingen aan de bepalingen van het hoofdstuk 5 voor wat betreft de formules inzake de doellijst en de prioriteringslijst en aan de factoren N en M inzake de trekkingsrechten.

Hoofdstuk 5

Dit hoofdstuk bevat een aantal slotbepalingen.

In artikel 25 is een overgangsbepaling opgenomen voor wat artikel 3 van het voorontwerp betreft. Dit vanwege de graduele overdracht van de federale vereffeningskredieten, die de federale overheid in de mogelijkheid stelt om haar engagementen van voor de 6^e staats Hervorming af te wikkelen. Teneinde de betalingskalender te enten op deze graduele overdracht van de federale kredieten en de meerjarige budgettaire impact op te vangen binnen de beschikbare kredieten, wordt deze overgangsbepaling opgenomen. In de overgangsfase zal een meerjarige gespreide betalingskalender, zoals voordien aangewend bij het Vlaams grootstedenbeleid, aangehouden worden.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse overheid in die zin dat dit voorontwerp geen verhoging van de benodigde kredieten behelst.

Het advies van de Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën bracht op 14 december 2016 een gunstig advies uit binnen de beschikbare kredieten, met enkele opmerkingen. Dit advies gaat als bijlage. In opvolging van twee opmerkingen van de Inspectie werden een aantal elementen toegevoegd aan het voorontwerp van besluit.

Opmerking

- Waarom wordt dit BVR van 16/3/2007 betreffende de subsidiëring van stadsvernieuwingsprojecten trouwens niet opgeheven?

Repliek

- Het decreet voorziet in de opheffing van de decretale rechtsgrond voor het geciteerde uitvoeringsbesluit;
- Volledigheidshalve voorziet voorliggend voorontwerp van besluit een bijkomend artikel 24 opgenomen dat ook het uitvoeringsbesluit expliciet opheft.

Opmerking

Zoals thans het geval is, is het voor de conceptsubsidies de bedoeling dat offertes gevraagd zullen worden aan drie “voor te stellen” multidisciplinaire teams; het beroep op deze procedure dient uiteraard in overeenstemming te zijn met de wetgeving overheidsopdrachten (het ontwerpbesluit spreekt trouwens over “offerteaanvraag (?)”

Repliek

- Uiteraard dienen de steden, die een conceptsubsidie krijgen, ten allen tijde de wetgeving op de overheidsopdrachten te respecteren bij de besteding ervan.
- Volledigheidshalve werd in het voorontwerp het artikel 20, §3, 1° aangepast conform de opmerkingen van de Inspectie.

Het begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 16 januari 2017. Dit begrotingsakkoord gaat als bijlage.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Dit voorontwerp van besluit heeft een bescheiden maar reële positieve impact op de betrokken lokale besturen.

De vereenvoudiging van de bestaande methodiek van het grootstedenbeleid, namelijk het wegvallen van de programmatorische methodiek “contracten duurzame stad” heeft een positieve weerslag op de vereiste personeelsinzet van de betrokken lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van besluit kan een bescheiden positieve weerslag hebben op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, gelet op de beoogde administratieve vereenvoudigingen.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Legistiek en taalkundig advies

Het voorontwerp van decreet is aangepast aan de opmerkingen van het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2016/461 van 4 december 2016.

Reguleringsimpactanalyse

Een reguleringsimpactanalyse was niet vereist, omdat de oprichting van het Vlaams Fonds ter stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen reeds vastlag in het Vlaams Regeerakkoord en er bijgevolg geen politieke vrijheidsgraden zijn.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering:

- 1) beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorliggende voorontwerp van besluit;
- 2) machtigt de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur over het voorliggende ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC); de Sociaal- Economische Raad van Vlaanderen (SERV); de Vlaamse Woonraad; de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO); de MINARAAD en de Strategische Adviesraad Landbouw – Visserij (SALV), met het verzoek het advies te bezorgen binnen de 30 dagen;
- 3) machtigt de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur om te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van het voorliggende voorontwerp van besluit;
- 4) machtigt de Vlaamse minister bevoegd voor binnenlands bestuur over het voorliggende voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in art. 84 §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister, bevoegd voor de binnenlands bestuur, oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van het heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde voorontwerp van besluit.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Joke SCHAUVLIEGE